

Tā tātou pūnaha mō te hauora me te hauātanga

Hauora Tūmatanui

Ko te aronga a te Hauora Tūmatanui kia tautoko a te whakahaere i tō hauora kei pā te ringa māuiui ki a koe. Ka tutuki tēnei whāinga mā te:

- hāpai i ngā whanonga hauora – hei tauira, auahi kore, whakapakari tinana, kia tika te kai
- tiaki i te hauora o te tangata i te whakatau kua huaketo kore ngā wai me ngā kai
- aukati i ngā huaketo i ngā rongoā āraimate, kaupapa whakamātau me ngā ratonga e aroturuki ana i te hauora
- hāpai ngā kaupapa here hauora tūmatanui pēnei i ngā kōwhiringa nukuora, te whakature auahikore me te mimiti haere o ngā ara ki te waapiro me te mahi peti
- urupare ki ngā mate urutā.

He oranga pai, he oranga roa tā ngā tāngata o Aoteroa nā te piritahi me te pirikaha a te hauora tūmatanui

He aha e panonitia ana?

Ka whakatū i te Public Health Agency i raro i te maru o te Manatū Hauora hei whakahaere i ngā kaupapa here, rautaki, aroturuki me ngā mātauranga hauora tūmatanui. Ko tāna he tautoko i te pūnaha kia tika te whakautu me te mārama i ngā tuma ki te hauora tūmatanui, arā, ka noho pūmanawa ngā taunaki i ngā mahi hanga kaupapa here.

Ka whakahaumaru a Health NZ i te ratonga hauora ā-motu mā te whakatōpū i ngā Public Health Units e 12 i raro i te ratonga kotahi. Ka pai ake ūna mahi ki te ruruku ngā ratonga hauora tūmatanui, ngā whakautu i ngā tuma pēnei i te Kowheori-19, i te mate karawaka, me te kaimomi.

Ka noho mai Te Hiringa Hauora/The Health Promotion Agency i raro i a Health NZ hei ratonga tohatoha i waenganui i a Health NZ me te Māori Health Authority. Ko te iho nui ka manawataki ngā pūkenga me ngā mātanga ki te taha hanga i ngā kaupapa hāpai hauora kia māmā te whakapuaki ki te pūnaha whānui.

Ka whakatū tētahi komiti mātanga hauora tūmatanui hei whākina atu ngā kōrero āwhina, kōrero motuhake anō hoki e pā ana ki ngā kaupapa hauora tūmatanui ki te Kāwanatanga. Mā te Public Health Agency te komiti e tautoko.

He aha ai?

Ahakoa te rangatira o tā mātou whakautu ki te Kowheori-19, kei reirā hoki ētahi ngoikoretanga inarā te taha ki te whakahaere, te whakaruruku ā-motu o ngā Public Health Units ā-rohe e 12, kia pai ake te whakautu ki ngā tuma ā-motu. Ka mutu, kia pai hoki te tohaina whānuitia a ngā mahi tika ki te katoa o te pūnaha.

He wāhi tō te pūnaha hauora me te hauā, hei whakapaipai, arā, ko te whakarongo ki ngā mōhiotanga hauora o te hapori kia kounga ake te tuku i ngā ratonga hauora. Me whakakotahi ngā pūkenga pēnei i ngā arohaehae me ngā mōhiotanga ki te poka pū o te pūnaha hei ārahi i ngā kaupapa here, me ngā mahi. E mōhio hoki ana mātou me tiro kau atu ki te aukatitanga o ngā huaketo me te hanga, te tuku i ngā ratonga e hāpai ana te manaaki hauora.

Ka pēhea tōna āhua ā mua?

Ka huri te aronga o te pūnaha hauora me te hauā ki te whakatairanga i te hauora pai, kia wawe te aukati i ngā huaketo me te tiaki i o tātou hāpori.

Ka kaha ake te hautū i ngā ratonga tūmatanui puta noa i te pūnaha. Ko te tūmanako ka whai take ngā mahi aukatianga, arā, ka whai wāhi ki ngā reo o ngā tāngata, ngā whānau me ngā hāpori.

Ka huri te āhuatanga o ngā ratonga hau kāinga hei tutuki i ngā mate o te hāpori, arā, kia whakarite mō ngā wawata ā-hauora o āpōpō. Ka horahia whānuitia ngā raraunga me ngā mōhiotanga ki te katoa o te pūnaha hei tautoko i te hanga o ngā kaupapa here me ngā ratonga aukati huaketo, kia aroturuki i ngā tuma hauora a te taiao.

He aha kei tua?

Hei ngā marama kei te haere mai ka puta mai ngā whakamāramatanga, ngā pitopito kōrero mō ngā tūāhuatanga, me te wāhi ki ngā hapori hei whakaaweawe i ngā ratonga hauora tūmatanui ki ā rātou ake rohe. Ka tūhono tēnei mahi ki ngā mātanga me ngā tāngata whai pānga.

Kei te pīrangī ki ētahi anō kōrero?

Ko te roanga ake o ngā whakamārama e pā ana ki tēnei mahi me te ahunga o ngā waihanga hou mō te hauora kei te pae tukutuku a DPMC, kei te wāhi mō te Transition Unit:

www.dpmc.govt.nz/our-business-units/transition-unit